

Terhi Koulumies kok ym.

Kirjallinen kysymys nuorten lisääntyneestä väkivallasta

Eduskunnan puhemiehelle

Olemme saaneet lukea huolestuttavia uutisia viimeisen vuoden aikana lisääntyneistä uudenlaisista väkivaltarikoksista, joiden tekijänä on nuori, jopa alaikäinen tekijä. Usein mukana on ollut teräaseita ja kyseessä on ollut joukolla tehty rikos. Rikoksiin liittyy huumekauppaa, jengiytymistä ja järjestäytynyttä toimintaa. Uhreina on ollut nuoria, jopa selvästi alaikäisiä lapsia. Rikokset eivät tapahdu yksityisasunnoissa, tuttujen ihmisten välillä — kuten väkivalta- ja henkirikokset Suomessa perinteisesti tapahtuvat — vaan julkisilla paikoilla, ja uhreiksi valikoituu myös täysin sivullisia ihmisiä sattumanvaraisesti.

Poliisi on esittänyt huolensa siitä, että Ruotsissa yleistynyt jengirikollisuus on rantautumassa Suomeen. Erityisessä vaarassa jengiytymiselle ovat nuoret ja nuoret aikuiset, syrjäytymisvaarassa olevat, usein maahanmuuttajat tai maahanmuuttajataustaiset miehet. Nuoria yhdistää usein osattomuuden ja epäonnistumisen kokemukset, työttömyys, heikko kielitaito ja koulutustaso. Jengi ja sen parissa tehtävät rikokset voivat olla keino nuorelle yrittää saada hyväksyntää. Väkivalta ja ihmisten pelottelu voi olla nuorelle ainoita keinoja tulla huomatuksi ja kokea pystyvänsä vaikuttamaan ympäröivään maailmaan. Esikuvia haetaan rikollisesta maailmasta ja rikosten tekemistä ja väkivallan käyttöä ihannoidaan. Tämä on erittäin vaarallinen kehityssuunta.

Alueellinen eriytyminen tulee jatkumaan ja pahentumaan, jos tilanteeseen ei tule muutosta. Olemme jo nähneet Ruotsista ja muutamista muista Euroopan valtioista, mitä tapahtuu, kun jengirikollisuuden annetaan edetä liian pitkälle. On olemassa lähiöitä, joihin poliisin tai pelastusviranomaisen on vaikeaa mennä kohtaamansa väkivallan vuoksi. Mikä takaa sen, että vastaavaa kehitystä ei tapahdu Suomessa? Ihmiset, jotka kykenevät muuttamaan turvattomammilta alueilta pois, tekevät niin, ja jäljelle jäävien asukkaiden turvattomuus kasvaa. Pääkaupunkiseudulla on jo nyt nähtävissä huolestuttava ilmiö alueiden eriytymisessä. Koulujen oppimistulokset vaihtelevat voimakkaasti. Heikomman sosioekonomisen alueen lapsilla on yhä huonommat mahdollisuudet nauttia turvallisesta ja rauhallisesta oppimisympäristöstä ja keskittyä oppimiseen. Tämä on omiaan lisäämään ulkopuolisuuden tunnetta, mikä taas altistaa syrjäytymiselle.

Vaikka uutisointi on viime aikoina lisääntynyt, jengiongelman ei ole kehittynyt Suomessa hetkessä. Se ei ole kehittynyt hetkessä myöskään muualla Euroopassa. Myöskään ratkaisut siihen eivät tapahdu hetkessä. Siksi on äärettömän tärkeää reagoida asiaan nyt ja riittävällä vakavuudella.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Kirjallinen kysymys KK 297/2021 vp

Mitä hallitus aikoo tehdä jengiytymisen estämiseksi,

miten julkisten paikkojen ja kulkuvälineiden turvallisuus taataan,

miten lasten ja nuorten koulumatkat ja turvallisuus koulupäivän aikana varmistetaan ja

miten takaamme sen, ettei tilanne eskaloidu ja esimerkiksi ampumavälikohtauksista tule yleisempiä?

Helsingissä 6.5.2021

Terhi Koulumies kok
Ilkka Kanerva kok
Anna-Kaisa Ikonen kok